

Läpinäkyvyys-
kertomus
2017
EY Suomi



Sisältö

Toimitusjohtajalta	3
Tilintarkastuspalveluiden johtajalta	4
Tietoa meistä	5
Oikeudellinen muoto, omistussuhteet ja hallinto	5
Verkostomme	6
Sitoutuminen laatuun	8
Laatua tukeva organisaatorakenne	8
Sisäänrakennetut ammatilliset arvot	9
Sisäinen laadunvarmistusjärjestelmä	11
Asiakkaiden hyväksyntä ja asiakassuhteiden jatkaminen	11
Tilintarkastusten suorittaminen	12
Tarkastusten ohjaus ja konsultaatiot	13
Vastuullisten tilintarkastajien toimikausi	14
Tilintarkastuksen laaduntarkastus	14
Ulkoisen laadunvarmistus	14
Lakiin perustuvien vaatimusten noudattaminen	15
Riippumattomuuskäytännöt	16
Tilintarkastajien jatkuva koulutus	18
Liikevaihto ja palkitseminen	19
Taloudellinen kehitys	19
Partnereiden palkitseminen	19
Liite 1	20
Liite 2	23

Lisätietoja EY:stä löydät kotisivuiltamme ey.com/fi



Toimitusjohtajalta



Tervetuloa Ernst & Young Oy:n ("EY Suomen") vuoden 2017 läpinäkyvyyskertomuksen pariin. Kerromme raportissa kuluneen vuoden toimenpiteistämme tilintarkastuksen laadun ja riskienhallinnan kehittämiseksi sekä toimenpiteistämme, joilla säilytämme riippumattomuutemme tilintarkastajana. Koemme säännöllisen dialogin tärkeäksi, ja tämä raportti on yksi tapa jakaa sidosryhmillemme tietoa toiminnastamme ja arvoistamme.

Tilintarkastustoimeksiantojen suorittaminen korkealaatuisesti on edelleen tärkein prioriteettimme. Laadukas tilintarkastus on keskeisessä asemassa palvellessamme yleistä etua, kasvattaessamme EY:tä menestyksekkäästi ja vastuullisesti sekä rakentaessamme parempaa työ- ja liike-elämää sekä paremmin toimivaa maailmaa. Tilintarkastajat vaikuttavat olennaisesti pääomamarkkinoiden tehokkaaseen toimintaan parantamalla läpinäkyvyyttä ja lisäämällä sijoittajien luottamusta. Yritykset, viranomaiset ja muut sidosryhmät luottavat työmme ensiluokkaiseen laatuun kaikessa toiminnassamme.

EY Suomen maine pohjautuu asiakkaillemme toteutettuun korkealaatuiseseen, objektiiviseen ja eettisesti kestäväan tilintarkastuspalveluun. Panostamme työkalujemme kehittämiseen ja muodostamme parhaista osaajista huipputiimejä rakentaaksemme luottamusta tilintarkastuksiimme.

Jatkuva dialogi sidosryhmiemme kanssa on minulle ja meille ey:läisille ensiarvoisen tärkeää. Olen kuluneen vuoden aikana keskustellut useasti sidosryhmiemme kanssa kuullen näkemyksiä ja hakien palautetta. Kiitos teille kaikille, jotka olette tukenet toimintamme kehittämistä osallistumalla tähän vuoropuheluun vuoden 2017 aikana.

Kannustamme sidosryhmiämme – sijoittajia, tarkastusvaliokuntien jäseniä, yrityksiä ja viranomaisia – jatkossakin keskustelemaan kanssamme strategiastamme ja muista tämän raportin käsittelemistä aiheista.

Jaakko Hirvola
Country Managing Partner
Ernst & Young Oy

Toimintamme tarkoitus: Building a better working world

Rakennamme parempaa työ- ja liike-elämää sekä paremmin toimivaa maailmaa.

Näkemyksemme ja korkealaatuiset palvelumme auttavat vahvistamaan luottamusta pääomamarkkinoilla ja taloudessa kaikkialla maailmassa. Kehitämme osaavia ja yhteistyötä edistäviä johtajia, jotka lunastavat lupauksemme kaikille sidosryhmille. Meillä on merkittävä rooli paremman työ- ja liike-elämän rakentamisessa henkilöstöllemme, asiakkaillemme ja yhteisöille.



Message from EY Finland Assurance Leader



EY:llä on tärkeä yhteiskunnallinen rooli listattujen ja muiden yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastajana. Tällä roolilla on keskeinen sija toimintamme tarkoituksessa sekä yrityksemme arvoissa, johtamisessa ja prosesseissa. EY:n maine perustuu korkealaatuisten tilintarkastuspalveluiden toimittamiseen puolueettomasti ja eettisesti kaikille niille yhteisölle, jonka tilintarkastajana toimimme.

Tuemme läpinäkyvyyden tavoitteita noudattaen Euroopan unionin kahdeksatta yhtiöoikeudellista direktiiviä, EU:n tilintarkastusasetusta sekä Suomen tilintarkastuslakia, jotka edellyttävät, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavat suomalaiset tilintarkastusyhteisöt julkaisevat vuosittain toiminnastaan läpinäkyvyyskertomuksen.

Tämänvuotinen läpinäkyvyyskertomuksemme on EU:n tilintarkastusasetuksen mukainen. Raportti kattaa tilikauden, joka päättyi 30. kesäkuuta 2017. Raportissa voit tutustua tarkemmin laadunvalvontajärjestelmäämme; miten juurrutamme ammatilliset arvot, miten suoritamme tilintarkastuksen ja millaisia review-, konsultaatio- ja laadunvalvontaprosessimme ovat.

Me EY:llä panostamme huomattavasti tilintarkastuksen laadun, metodologian ja työkalujen kehittämiseen sisäisten ja ulkoisten tarkastusten löydösten pohjalta. Jatkuva tilintarkastuksen laadun parantaminen voi vaatia aiempien lähestymistapojen haastamista, ja me keskitymmekin arvioimaan kaikki tarkastusten löydökset ja suorittamaan tarvittavat toimenpiteet taataksemme entistä laadukkaampia tuloksia asiakkaillemme.

Mikko Järventausta
Head of Audit, Helsinki
Ernst & Young Oy



Tietoa meistä

Oikeudellinen muoto, omistussuhteet ja hallinto

Ernst & Young Oy on Suomen tilintarkastuslain 6. luvun 5 pykälän tarkoittama tilintarkastusyhteisö, jonka kotipaikka on Helsinki ja joka on Ernst & Young Global Limited -yhtiön ("EYG" tai "Global") jäsen. Tässä raportissa EY Suomesta käytetään myös nimityksiä Suomen EY, yritys tai me. EY viittaa EYG-yhtiön jäsenyhtiöiden globaaliin organisaatioon.

EY:n hallinto ja toimielimet Suomessa

Suomessa EY:n ylintä päätösvaltaa käyttää yhtiökokous, joka kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Yhtiökokouksen vuosittain valitsema hallitus vastaa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan sille kuuluvista tehtävistä.

Suomessa EY:n määräysvalta siirtyi EY Europelle (katso jäljempänä) 1.7.2009 yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yli 99 prosenttia yhtiön omasta pääomasta on Suomen EY:n palveluksessa olevien asiantuntijoiden omistuksessa.

EY Europe on valtuuttanut Nordic Executiven ohjaamaan päätöksentekoa kaikissa EY:n pohjoismaisissa yhtiöissä. Nordic Executive on vastuussa operatiivisesta johtamisesta sekä toiminnan ohjaamisesta ja kehittämisestä EY:n strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallitus nimittää toimitusjohtajan. Toimitusjohtajaa avustaa erillinen market segment -johtoryhmä.

EY:n toiminta on Suomessa organisoitu viiteen palvelualueeseen, jotka ovat tilintarkastuspalvelut, liikkeenjohdon konsultointi, veropalvelut, lakipalvelut ja yritysjärjestelyt.

EY:n jäsenyhtiöt on ryhmitelty neljään maantieteelliseen alueeseen (area): Amerikka, EMEIA (Eurooppa, Lähi-itä, Intia ja Afrikka), Aasia-Tyynimeri ja Japani. Nämä suuralueet koostuvat pienemmistä region-alueista (ks. kuva seuraavalla sivulla), jotka koostuvat jäsenyhtiöistä tai jäsenyhtiöiden osista.

EY:n EMEIA-alue muodostuu 98 maayhtiöstä Euroopassa, Lähi-Idässä, Intiassa ja Afrikassa. EMEIA-alue oli jaettu 12 osaan, mutta 1.7.2017 alkaen osia vähennettiin yhteentoista. EY Suomi kuuluu pohjoismaiseen Nordic-alueeseen.

Ernst & Young (EMEIA) Limited ("EMEIA Limited") on Iso-Britanniassa rekisteröity yhtiö, joka on EMEIA-alueeseen kuuluvien EYG:n jäsenyhtiöiden pääasiallinen hallinnointielin. EMEIA Limited tukee ja koordinoi jäsenyhtiöiden välistä yhteistyötä, mutta ei käytä määräysvaltaa niissä. EMEIA Limited on EYG:n jäsenyhtiö, joka ei harjoita liiketoimintaa tai tarjoa asiantuntijapalveluita.

Jokainen region-alue valitsee Regional Partner Forum (RPF) -toimielimen, jonka edustajat toimivat aluejohdon neuvonantajina. Sen puheenjohtajaksi valittu partner edustaa toimielintä Global Governance Councilissa (ks. sivu 6).

Euroopassa perustettiin EMEIAa varten holding-yhtiö nimeltään Ernst & Young Europe LLP ("EY Europe"). EY Europe on Iso-Britanniassa rekisteröity yhtiö (limited liability partnership), jonka omistavat EYG:n EMEIA:n jäsenyhtiöiden partnerit. EY Europe on ICAEW:n (the Institute of Chartered Accountants in England and Wales) rekisteröimä tilintarkastusyhteisö, joka ei kuitenkaan tarjoa tilintarkastus- tai asiantuntijapalveluita. Sikäli kun paikallinen lainsäädäntö ja sääntelyn vaatimukset sallivat, EY Europe on hankkinut tai tulee hankkimaan määräysvallan EYG:n jäsenyhtiöissä EMEIA-alueella. EY Europe on sekä EYG:n että EMEIA Limited -yhtiön jäsen.

EY Euroopan keskeiset toimielimet ovat:

Europe Operating Executive

Europe Operating Executive (EOE) toimii EY Euroopan hallituksena. Sen toimivaltaan kuuluu strategian toimeenpano ja liiketoiminnan johtaminen. Europe Executive -toimielimen muodostavat Europe Managing Partner; Europe Deputy Managing Partner; Accounts-, Talent- sekä Risk Management- vastuualueiden johtajat, palvelualueiden (Assurance, Advisory, Transaction Advisory Services ja Tax) johtajat sekä kaikki Euroopan region-alueiden johtajat.

Europe Governance Sub-Committee

EY Euroopassa toimii Europe Governance Sub-Committee, johon kuuluu yksi edustaja kustakin eurooppalaisesta region-alueesta. Se toimii EOE:n neuvonantoelimenä mm. toimintaperiaatteiden ja strategian osalta. Europe Governance Sub-Committeen hyväksyntä tarvitaan useissa tärkeissä asioissa, kuten esimerkiksi Europe Managing

Partnerin valinnassa, EY Euroopan tilinpäätöksen hyväksymisessä ja merkittävässä liiketoimissa.

Verkostomme

EY on globaali johtava tilintarkastuksen, verotuksen ja yritysjärjestelyiden asiantuntija sekä liikkeenjohdon konsultti. Yli 150 maassa toimivaa 250 000 jäsenyhtiömme työntekijää yhdistää halu osallistua paremman työ- ja liike-elämän sekä toimivamman maailman rakentamiseen, yhteiset arvomme sekä ehdoton sitoutuminen laatuun, riippumattomuuteen ja ammatilliseen harkintaan. Integroidulla lähestymistavallamme on erityistä merkitystä suorittaessamme nykypäivän globaaleilla markkinoilla korkealaatuisia, toisinaan useisiin maihin ulottuvia, monikansallisia tilintarkastuksia.

Tämä integroitu lähestymismalli mahdollistaa EY:lle sellaisen syvällisen asiantuntemuksen kehittämistä, jota vaaditaan monimutkaisten tilintarkastusten toimittamisessa.

EYG on EY-verkoston keskusyksikkö, joka koordinoi jäsenyhtiöitä ja niiden välistä yhteistyötä. EYG ei tarjoa palveluita asiakkaille. EYG:n tavoitteisiin kuuluu huolehtia, että jäsenyhtiöt tarjoavat maailmanlaajuisesti ainutlaatuisia ja korkeatasoisia palveluita.

Kukin jäsenyhtiö on erillinen oikeushenkilö. Jäsenyhtiöiden velvoitteita ja vastuualueita säätelevät EYG:n säännökset ja useat muut sopimukset.

Maailmanlaajuisen organisaation rakenne ja tärkeimmät elimet 30.6.2017 on kuvattu alla. Ne heijastavat

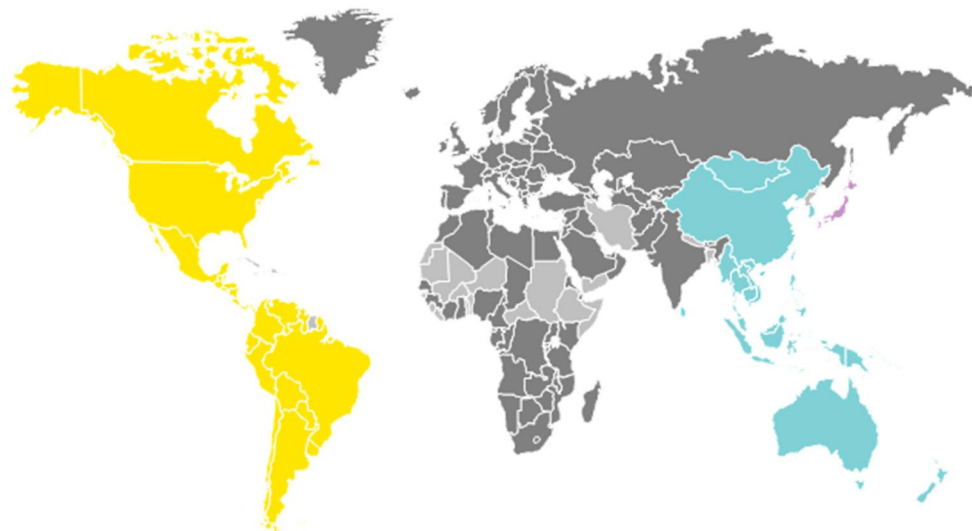
periaatetta, jonka mukaan EY:n globaalilla organisaatiolla on yksi, yhteinen strategia. Executive käsittää Global Executiven (GE), siihen kuuluvat komiteat ja ryhmät sekä neljän maantieteellisen alueen (area) johdon. Tämä selkeytetty toimintamalli antaa EY:lle mahdollisuuden korostaa globaalia toimintaansa ja varmistaa ainutlaatuisen asiakaspalvelun tarjoamisen kaikkialla maailmassa. Executive vastaa globaalisti yhtenäisestä strategiasta, laadusta, riskienhallinnasta, liiketoiminnan suunnittelusta sekä prioriteeteista.

Samalla uusi toimintamalli toimii myös regional-alueetasolla. Tämä toimintamalli mahdollistaa tarkemman keskittymisen sidosryhmiin 28 pienemmällä region-alueella ja varmistaa, että jäsenyhtiöt voivat rakentaa entistä vahvempia suhteita asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa sekä vastata paremmin paikallisiin tarpeisiin.

Global Governance Council

Global Governance Council (GGC) on EYG:n keskeisin neuvoo-antava elin. Se koostuu jokaisen region-alueen edustajasta sekä neljästä riippumattomasta, johdon ulkopuolisesta sidosryhmien edustajasta (INE:t). Region-edustajat, jotka eivät toimi valintansa jälkeen operatiivisessa johdossa, valitaan Regional Partner Forumien toimesta kolmivuotiskaudelle. Valintansa jälkeen heillä on mahdollisuus tulla uudelleevalituiksi vielä yhdeksi peräkkäiseksi kaudeksi. GGC toimii EYG:n neuvonantajana erilaisissa toimintaohjelmissa ja strategioissa sekä ilmaisee mielipiteensä päätöksenteossa yleisen edun näkökulmasta. GGC:n hyväksyntä tarvitaan useissa tärkeissä kysymyksissä, jotka voivat vaikuttaa EY:n toimintaan.

Americas		EMEA		Asia-Pacific		Japan	
Regions	10	Regions	12	Regions	5	Regions	1
Countries	31	Countries	98	Countries	22	Countries	1



Riippumattomat, johtoon kuulumattomat henkilöt

EY:n ulkopuolelta nimitään enintään kuusi riippumatonta, yrityksen johtoon kuulumatonta henkilöä (Independent non-executive representatives, INE). He ovat kokeneita johtajia sekä julkiselta että yksityiseltä puolelta ja edustavat eri maantieteellisiä alueita ja ammatillisia taustoja. INE:t tarjoavat GGC:lle ja globaalille organisaatiollemme monipuolista ja hyödyllistä näkemystä. INE:t muodostavat yhdessä lukuisten muiden GGC:n jäsenten kanssa osana GGC:tä toimivan Public Interest Sub-Committee -toimielimen, joka käsittelee sidosryhmien kanssa käymämme dialogin yhteydessä esiin nousevia yleisiä etua koskevia aiheita. INE:t valitsee tätä tarkoitusta varten perustettu komitea.

Global Executive

Global Executive (GE) yhdistää EY:n johtamistoiminnot, palvelut ja maantieteelliset alueet. Ryhmää johtaa EYG:n puheenjohtaja ja pääjohtaja, ja siihen kuuluvat operatiivinen johtaja, Client Service and Business Enablement -toimintojen globaalit johtajat, maantieteellisten alueiden (area) johtajat (Area Managing Partnerit), Talent- ja Finance-funktioiden globaalit johtajat, palveluiden (Assurance, Advisory, Tax ja Transaction Advisory Services) globaalit johtajat, yhteiskuntapolitiittisten asioiden globaali johtaja sekä yksi EYG jäsenyhtiön partneri rotaatioperiaatteella. Lisäksi GE:hen kuuluu Global Accounts Committeeen sekä Emerging Markets Committeeen johtajat sekä Kehittyvien Markkinoiden jäsenyhtiöiden edustaja.

GE ja GGC hyväksyvät nimitykset EYG:n puheenjohtajaksi, pääjohtajaksi ja operatiiviseksi johtajaksi ja vahvistavat Global Managing Partnerien nimitykset. GE vahvistaa myös Global Vice Chair -nimitykset. GGC vahvistaa jokaisen GE:ssä toimivan Global Vice Chairin nimityksen.

Global Executive edistää globaalien tavoitteidemme toteutumista ja kehittää, hyväksyy sekä tarvittaessa toteuttaa:

- Globaaleja strategioita ja suunnitelmia
- Yhteisiä standardeja, metodologioita ja ohjeistuksia, jotka otetaan käyttöön jäsenyhtiöissä
- Henkilöstöön liittyviä aloitteita, kuten partnereiden valintaan, arviointiin, kehitykseen, palkitsemiseen ja eläköitymiseen liittyvät kriteerit ja prosessit
- Laadun kehittämiseen ja turvaamiseen tähtääviä ohjelmia
- Sääntelyyn ja yhteiskuntapolitiikkaan liittyviä ehdotuksia
- Jäsenyhtiöiden kansainvälisten asiakkaiden palvelemiseen, liiketoiminnan kehitykseen, markkinoihin ja brändäykseen liittyviä ohjeistuksia ja linjauksia
- EY:n liiketoimintasuunnitelmia, kehitystoiminnan rahoitusta sekä investointien priorisointia
- EYG:n vuosittaista taloudellista raportointia ja budjetointia
- GGC:n suosituksia

Sillä on myös valtuudet sovittelua ja ratkaista jäsenyhtiöiden välisiä erimielisyyksiä.

GE:n komiteat

GE:n jäsenten perustamat komiteat käsittävät edustajia neljältä maantieteelliseltä alueelta. GE-komiteat vastaavat suositusten antamisesta GE:lle. Global Audit Committeeen lisäksi EY:llä on seuraavat komiteat: Global Markets and Investments, Global Accounts, Emerging Markets, Talent, Risk Management, Assurance, Advisory, Tax ja Transaction Advisory Services.

Global Practice Group

Global Practice Groupiin kuuluvat GE:n ja GE-komiteoiden jäsenet sekä region-alueiden johtajat. Global Practice Groupin tavoitteena on tukea jäsenyhtiöiden yhtenäistä näkemystä EY:n strategisista tavoitteista ja niiden yhdenmukaista toteutusta kautta organisaation.

EYG jäsenyhtiöt

EYG:n säännösten nojalla jäsenyhtiöt sitoutuvat EYG:n tavoitteisiin, kuten tarjoamaan korkeatasoisia palveluita maailmanlaajuisesti. Jäsenyhtiöt lupaavat toteuttaa globaaleita suunnitelmia ja strategiaa sekä ylläpitää vaatimustenmukaista resurssitasoa palvelutarjonnan turvaamiseksi. Yhtiöiden tulee noudattaa yhteisiä standardeja ja menettelytapoja, mukaan lukien tilintarkastusmetodologia, laadun ja riskien hallinta, riippumattomuus, tietojen jakaminen, henkilöstöhallinto ja tekniset apuvälineet.

Ennen kaikkea EYG:n jäsenyhtiöt sitoutuvat toimimaan ammatillisten ja eettisten standardien sekä vallitsevan lainsäädännön mukaisesti. Globaalit toimintaohjeemme ja arvomme (ks. sivu 10) tukevat sitoutumistamme rehelliseen toimintaan.

EYG:n säännösten omaksumisen ohella jäsenyhtiöt ovat solmineet useita muita sopimuksia koskien jäsenyyttään EY-organisaatiossa, kuten oikeutta käyttää EY-toiminimeä ja tietojen jakamista.

Kaikkien jäsenyhtiöiden on täytettävä tietyt vaatimukset säilyttääkseen asemansa jäsenyhtiöinä. Yhtiöiden on muun muassa sitouduttava keskeisiin toimintaperiaatteisiin ja -prosesseihin. Jäsenyhtiöissä tehdään tarkastuksia, joissa arvioidaan, miten hyvin yhtiöt noudattavat EYG:n vaatimuksia ja käytäntöjä koskien esimerkiksi riippumattomuutta, laatua ja riskienhallintaa, tilintarkastusmenetelmiä ja henkilöstöresursseja. Tarvittaessa suoritetaan myös erityistarkastuksia. Jäsenyhtiö, joka ei täytä EYG:n laatu- ja muita jäsenyhtymävaatimuksia, erotetaan EY-organisaatiosta.



Sitoutuminen laatuun

Laatua tukeva organisaatio-rakenne

Laatua palvelualueillamme

Vision 2020+ määrittää EY:n toiminnan tarkoituksen, tavoitteet ja strategian. Se asettaa EY:n jäsenyhtiöille kaikkialla maailmassa odotuksen ainutlaatuisen asiakaspalvelun tarjoamisesta. Ainutlaatuinen asiakaspalvelu vaatii vankkumatonta sitoutumista globaalisti yhdenmukaiseen ammatilliseen laatuun ja palveluihin, jotka perustuvat objektiivisuuteen, ammatilliseen skeptisyyteen sekä EY:n ja ammatillisten standardien noudattamiseen.

EYG jäsenyhtiöt ja niiden palvelulinjat ovat vastuussa työn laadukkaasta toteutuksesta. EY:n palvelulinjat hallinnoivat valmistuneisiin ja kesken oleviin toimeksiantoihin liittyvät laadunvarmennukset prosessit, mikä auttaa toimimisen vaatimustenmukaisten ammattistandardien ja EY:n toimintatapojen mukaisesti.

Vision 2020+ on vahvistanut sitoutumista laatuun kaikilla palvelualueillamme mukaan lukien tilintarkastuspalvelut. Se on myös selkeyttänyt Risk Management -toiminnon roolia niissä ohjeissa ja menettelytavoissa, jotka tukevat ja parantavat tilintarkastuksen laatua.

Global Vice Chair – Assurance koordinoi EY:n tilintarkastuspalveluita koskevien ohjeiden ja menettelytapojen noudattamista ja toteuttamista jäsenyhtiöissä.

Professional Practice

Global Vice Chair – Professional Practice, josta käytetään nimitystä Professional Practice Director (PPD), toimii Global Vice Chair – Assurancen valvonnassa ja työskentelee Area PPD:ien kanssa luodakseen globaalit ohjeet ja menettelytavat tilintarkastuksen laadunvalvontaan. Area PPD:t toimivat Global PPD:n sekä Area Assurance Leaderin valvonnassa. Tällä voidaan varmistaa sekä tilintarkastuksen laadun että konsultaatioprosessin objektiivisuus.

Global PPD ja Area PPD:t johtavat ja valvovat myös Professional Practice -ryhmää, joka on globaalisti sekä

alueellisesti toimiva kirjanpidon ja tilintarkastusstandardien asiantuntijoiden verkosto. Verkosto konsultoi kirjanpitoon, tilintarkastukseen ja taloudelliseen raportointiin liittyvissä kysymyksissä ja suorittaa erilaisia tilintarkastuksen valvontaan ja riskienhallintaan liittyviä tehtäviä. Global PPD valvoo, että EY:n globaalien tilintarkastusmetodologian (EY GAM) ja siihen liittyvien teknologioiden kehittäminen on linjassa keskeisten ammatillisten standardien ja säännösten kanssa. Professional Practice -ryhmä valvoo myös jäsenyhtiöiden tilintarkastuksen yhdenmukaisuutta ja tehokkuutta kehittäviä ohjeistus-, koulutus- ja valvontaohjelmia sekä prosesseja. Yhdessä muiden jäsenyhtiöissä työskentelevien asiantuntijoiden kanssa PPD:illä on hyvä EY:n henkilöstön, asiakkaiden ja prosessien tuntemus ja he ovat helposti tavoitettavissa tilintarkastusryhmien konsultaatiota varten.

Usein Professional Practice -ryhmää vahvistetaan lisäresurssein asiantuntijaverkostoista muun muassa seuraavilla osaamisalueilla:

- Sisäisen valvonnan raportointi ja siihen liittyvät tilintarkastusmetodologiamme kysymykset
- Kirjanpito, tilintarkastus ja riskit tietyillä toimialoilla ja sektoreilla
- Ajankohtaiset aiheet kuten talouskriisit, poliittiset levottomuudet, valtionvelka ja niihin liittyvät tilinpäätös- ja tilintarkastuskysymykset
- Yleiset toimeksiantoihin liittyvät kysymykset ja kuinka työskennellä tehokkaasti tarkastusvaliokuntien kanssa

Risk management

Jäsenyhtiömme ovat vastuussa korkealaatuisten palveluiden tarjoamisesta ja laadun varmistamisesta. Globaali riskienhallintajohtajamme (Global Risk Management Leader) valvoo, että jäsenyhtiöt hallitsevat palveluidensa laatuun liittyvät riskit. Riskienhallintajohtaja tarkkailee riskien hallintaa myös organisaation muissa osissa osana laajempaa Enterprise Risk Management -viitekehysme.

Jäsenyhtiöiden partnereita nimetään johtamaan palvelualueita ja jäsenyhtiöitä koskevia riskienhallinnan aloitteita, ja he saavat tukea muilta työntekijöiltä sekä asiantuntijoilta. Global Risk Management Leader vastaa myös globaalisti yhdenmukaisista prioriteeteista riskienhallinnan toimenpiteille ja organisaation laajuudesta

riskienhallinnasta. Nämä prioriteetit jalkautetaan jäsenyhtiöihin ja niiden toteutusta valvotaan Enterprise Risk Management -ohjelman avulla.

Tietosuojakäytännöt EY:llä

Luottamuksellisen tiedon suojaaminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan EY:n jäsenyhtiöissä. Globaalit riippumattomuussääntömme ja käyttäytymismallimme (Global Code of Conduct) koskevat kaikkia ey:läisiä ja määrittelevät selkeästi, millä tavoin käsittelemme aineetonta pääomaa ja muuta arkaluontoista tai salaista tietoa. The Global Confidentiality Policy –käytännöt kuvaavat tarkemmin sitoumustamme tietosuojan takaamiseksi ja esittelee alati kasvavat vaatimukset luottamuksellisen tiedon käsittelyssä. Käytännöt selkeyttävät toimintaamme ja luovat pohjan yhteisille toimintaperiaatteillemme paitsi riippumattomuuden, henkilötietosuojan ja tietojen säilyttämisen suhteen myös seuraavilla osa-alueilla:

- Toimintatavat sosiaalisessa mediassa
- Tiedonkäsittelyn vaatimukset
- Tiedonjaon käytännöt

Tilintarkastuksen laadunvarmistus

Seuraavissa luvuissa käsittelemme Suomen EY:n tilintarkastuksen laadunvarmistusohjelman pääpiirteitä:

- Sisäänrakennetut ammatilliset arvot
- Sisäinen laadunvarmistusjärjestelmä
- Asiakkaiden hyväksyntä ja asiakassuhteiden jatkuvuus
- Tilintarkastusten suorittaminen
- Review ja konsultaatio
- Vastuullisten tilintarkastajien rotaatio
- Tilintarkastuksen laaduntarkastus
- Ulkoinen laadunvarmistus
- Lakiin perustuvien vaatimusten noudattaminen

Sisäänrakennetut ammatilliset arvot

Sustainable Audit Quality

Laatu on perusta, jolle rakennamme poikkeuksellisen palvelumme pohjan. Se on kunnia-asiamme. Laatu on erottamaton osa työtämme ja keskeinen elementti synnyttäessämme luottamusta pääomamarkkinoille. Se on kaiken työmme keskiössä ja tukee olemassaolomme tarkoitusta, paremman työ- ja liike-elämän rakentamista, henkilöstöllemme, asiakkaillemme ja yhteisöillemme.

Tilintarkastustoiminnan keskiössä oleva Sustainable Audit Quality (SAQ) –ohjelmamme avaa tarkemmin pyrkimyksiämme.

Jokainen globaalin struktuurimme mukainen jäsenyhtiö on sitoutunut tarjoamaan korkealaatuista tilintarkastusta. Vuonna 2015 lanseerasimme SAQ:n kaikissa tilintarkastuspalveluissamme. SAQ luo hallinnointirakenteen ja tähtää tilintarkastusprosessien jatkuvaan kehittämiseen.

”Sustainable” SAQ-ohjelman nimessä alleviivaa sitoumustamme kehittää tilintarkastuksemme laatua jatkuvasti. Ohjelman myötä sovellamme EY:llä globaalisti

yhteisen metodologian lisäksi myös yhteisiä tilintarkastuslaadun toimintatapoja ja käytäntöjä.

SAQ käsittää kuusi osa-aluetta: johdon mallit ja viestit, henkilöstön kyvykkyyksien vahvistaminen, järjeistäminen, tilintarkastusteknologia ja digitalisaatio, laadun tuki sekä vastuullisuus.

Vahvistamme jatkuvasti näitä kuutta osa-aluetta, ja korostamme niiden tärkeyttä keskusteluissa jäsenyhtiöidemme tilintarkastuspalveluiden johtajien ja partnereiden kanssa. Jokaisen senior managerin, managerin ja tiimin jäsenen on sisäistettävä SAQ-periaatteet ja sitouduttava huolehtimaan niiden ja tilintarkastuksen laadun toteutumisesta paikallisesti. SAQ on keskeisessä roolissa tavoitteidemme ja päämääriemme saavuttamisessa.

Olemme saavuttaneet merkittävää kehitystä SAQ:n kautta. EY:n sisäiset ja ulkoiset tarkastuslöydökset maailmanlaajuisesti kertovat kehityksestä ja yhtenäisyydestä.

Olemme ottaneet käyttöön maailmanluokan työkaluja, jotka edistävät tilintarkastuksemme laatua ja arvoa. Kykymme toimittaa yhteneväistä tilintarkastusta asiakkaillemme pohjautuu osittain EY Canvasiin, ajantasaiseen online-tilintarkastustyökaluumme. EY Canvas lanseerattiin EY:ssä laajasti vuoden 2015 alussa ja se on nyt käytössä kaikkialla. Se tukee entistä paremmin tilintarkastusta, virtaviivaistaa viestintää ja mahdollistaa saumattoman tilintarkastuksen.

Lanseerasimme myös hiljattain EY Canvas – asiakasportaalin, joka tuo lisän tilintarkastajiemme käytössä oleviin johtaviin työkaluihin. Lisäksi olemme maailmanlaajuisesti ottaneet käyttöön 2017 Audit Milestones –ohjelman. Milestones-ohjelma on käytössä valituissa PIE –yhteisöjen tilintarkastuksissa, ja on yksi tärkeä askel tulosten parantamiseksi ja laadun varmistamisessa toimeksiannoissamme.

Vuonna 2016 EY kehitti Quality Enablement Leaders (QELs) –verkoston sekä perustimme Global Audit Quality –komitean. Nämä ja muut SAQ-aloitteet ovat auttaneet meitä jatkuvasti edistämään työmme laatua. Ne kertovat siitä, että tilintarkastuksen laatu on tärkein yksittäinen tekijä päätöksenteossamme ja tärkein mittari, johon ammatillinen maineemme pohjaa.

Johdon mallit ja viestit

EY:n ja EY Suomen ylimmän johdon viesteillä, käytöksellä ja toiminnalla on suuri merkitys sille, kuinka EY toteuttaa toimintansa tarkoitusta paremman työ- ja liike-elämän sekä paremmin toimivan maailman rakentamisessa. Johdon mallin lisäksi henkilöstömme tietää, että päivittäisen työn tärkeimmät elementit, laatu ja ammatillinen vastuu, ovat lähtöisin jokaisesta työntekijästä. Yhteiset arvomme innostavat henkilöstöämme ja ohjaavat kaikkea toimintaamme.

EY:n lähestymistapa eettisyyteen ja rehellisyyteen näky konsultointitavoissamme, koulutusohjelmissamme ja sisäisessä viestinnässämme. Ylin johto vahvistaa säännöllisin väliajoin esimerkiksiään ja viesteillään näitä odotuksia ja korostaa EY:n laadukkaan työn merkitystä sekä ammatillisten standardien ja omien käytäntöjemme

noudattamisen tärkeyttä. Palvelun laatu on keskeinen mittari asiantuntijoidemme arvioinnissa ja palkitsemisessa.

EY:n yrityskulttuuri tukee yhteistyötä ja korostaa konsultoinnin tärkeyttä etenkin käsiteltäessä monimutkaisia tai subjektiivisia kirjanpito-, tilintarkastus-, raportointi-, säännös- ja riippumattomuusasioita. Korostamme myös sen tärkeyttä, että projektiryhmä ja asiakas noudattavat konsultointineuvoja oikein.

EY Suomi pitää johdonmukaisesti kiinni siitä periaatteesta, ettei yksikään yksittäinen asiakas ole ammatillista mainettamme tärkeämpi. Asetamme EY:n ja työntekijöidemme maineen kaiken muun edelle.

Code of conduct

Tuemme rehellistä yrityskulttuuria kaikkien EY:n asiantuntijoiden keskuudessa. Globaali toimintaohjeemme (Code of Conduct) sisältää selkeät standardit ja toimintatavat, joiden periaatteita koko henkilöstön on noudatettava työskentelyssään ja liiketoiminnassamme. Toimintaohje koostuu viidestä osa-alueesta:

- Keskinäinen yhteistyö
- Työskentely asiakkaiden ja muiden tahojen kanssa
- Ammatillinen toiminta
- Objektivisuuden ja riippumattomuuden säilyttäminen
- Osaamispääoman kunnioittaminen

Pyrimme luomaan toimintaympäristön, joka kannustaa henkilöstöä toimimaan vastuullisesti. Hyödynämme tässä globaalin toimintaohjeen valvontamenettelyjä sekä säännöllistä viestintää.

Lisäksi tarjoamme niin Suomessa kuin globaalisti epäeettistä toimintaa ehkäisevän EY/Ethics-ilmoituskanavan, jonka kautta vääränlaisesta toiminnasta voi raportoida luottamuksellisesti. Sen avulla työntekijät, asiakkaat ja organisaation ulkopuoliset tahot voivat ilmoittaa luottamuksellisesti havaitsemastaan epäeettisestä tai epäsovivasta toiminnasta, joka saattaa rikkoa ammatillisia standardeja tai olla muutoin globaalin toimintaohjeen vastaista. EY/Ethics-kanavaa ylläpitävät ulkopuoliset tahot, jotka tarjoavat luottamuksellisia ja tarvittaessa anonyymeja raportointipalveluita yrityksille kaikkialla maailmassa.

Kun EY/Ethics Hotlineen tulee ilmoitus, joko puhelimitse tai internetin kautta, se huomioidaan välittömästi. Ilmoituksen sisällöstä riippuen sopivat henkilöt Risk Managementista, Talentista, lakipalveluista tai muista toiminnoista otetaan mukaan ilmoituksen käsittelyyn. Kaikkia aiheita käsittelevät kokeneet henkilöt globaalin Risk Management -funktion valvonnassa. Myös EY/Ethics Hotlinen ulkopuolelta annetut ilmoitukset käsitellään samalla tavalla.

Arvomme

Osoitamme kaikessa toiminnassamme rehellisyyttä ja eettisyyttä, kunnioitusta toisia ihmisiä kohtaan sekä halua ja kykyä sisäiseen tiimityöhön sekä ulkoiseen verkostoitumiseen.

Olemme aktiivisia ja innostuneita, ja haluamme aina etsiä oikeat ratkaisut kaikkiin tilanteisiin. Meillä on rohkeutta olla edelläkävijöitä ja tunnemme ylpeyttä työmme laadusta.

Rakennamme liikesuhteemme toimimalla rehdisti. Kokemuksemme ja näkemyksemme tuottavat arvoa asiakkaillemme. Kasvamme tekemällä oikeita asioita tehokkaalla tavalla ja kannustamalla henkilöstömme oppimista.

Sisäinen laadunvarmistusjärjestelmä

Suomen EY:n maine ammatillisesti korkealaatuisten tilintarkastuspalveluiden riippumattomana, objektiivisena ja eettisenä toimittajana on riippumattoman tilintarkastuksemme onnistumisen perusta. Investoimme jatkuvasti hankkeisiin, jotka edistävät korkeatasoisen tilintarkastuksen peruspilareita kuten objektiivisuutta, riippumattomuutta sekä ammatillista harkintaa ja skeptisyyttä.

EY Suomen rooli tilintarkastajana on antaa varmuus siitä, että tilintarkastusasiakkaittemme tilinpäätökset ja muut tarkastettavat raportit antavat laissa edellytettävien tavoitteen oikean kuvan taloudellisista tiedoistaan. Kokoamme eri toimialoihin ja palveluihin erikoistuneista asiantuntijoistamme kullekin asiakkaalle sopivan tilintarkastusryhmän. Pyrimme jatkuvasti parantamaan laadun- ja riskinhallintaprosessejamme tarjotaksemme yhdenmukaista ja laadukasta asiakaspalvelua.

Taloudellisessa toimintaympäristössämme, jota leimaavat globalisaatio ja pääomien nopea liikkuvuus, laadukkaat tilintarkastuspalvelut ovat tärkeämpiä kuin koskaan. Panostamme voimakkaasti tilintarkastusmenetelmien, työkalujen ja muiden resurssien kehittämiseen, mikä tukee Vision 2020+:n mukaisia tavoitteitamme.

Markkinat ja sidosryhmät vaativat paitsi laadukasta tilintarkastusta myös yhä tehokkaampia ja toimivampia tilintarkastuspalveluita. Mainittujen investointien lisäksi EY pyrkii jatkuvasti parantamaan tilintarkastusmenetelmien ja -prosessien tehokkuutta sekä ylläpitämään tilintarkastusten korkeaa laatua. Analysoimme tarkkaan laaduntarkastusten tulokset. Varmistaaksemme laadun jatkuvan kehittymisen pyrimme oppimaan ulkoisista ja sisäisistä tarkastuksista ja tunnistamaan laatu- ja toimintavirheiden syyt sekä kehittämään laatua tarkastusten havaintojen mukaisesti.

Laadunvarmistusjärjestelmän tehokkuus

Olemme kehittäneet kattavia, globaaleja laadunvalvontakäytäntöjä. Toimintatapamme täyttävät International Auditing and Assurance Standards Boardin (IAASB) antamien standardien vaatimukset. Suomessa EY noudattaa globaaleja toimintaperiaatteita, käytäntöjä ja toimenpiteitä, joita on tarvittaessa laajennettu paikallisten lakien ja ammatillisten ohjeistojen mukaisiksi siten, että ne sopivat erityisiin liiketoimintatarpeisiin.

Noudatamme EY:n Audit Quality Review (AQR) -laadunvalvontaohjelmaa arvioidessamme, onko tilintarkastuksen laadunvalvontajärjestelmä toiminut tehokkaasti ja varmistanut riittävästi, että EY ja sen henkilöstö noudattavat alan kansainvälisiä ammatillisia sekä EY:n omia standardeja ja säännöksiä.

AQR-ohjelman ja ulkoisten tarkastusten tulokset arvioidaan ja tiedotetaan Suomen EY:n sisällä, jotta tilintarkastusten laatua voidaan parantaa jatkuvasti noudattaen alan korkeimpia standardeja.

GE on vastuussa laadun kehittämis- ja varmistusohjelmien toteuttamisesta ympäri EY:n. Se seuraa sisäisen AQR-

ohjelman ja ulkoisen laadunvarmistuksen tuloksia sekä kaikkia keskeisiä kehitystoimenpiteitä.

Valvonnan viimeaikaisten tulosten ja viranomaistarkastusten palautteen perusteella voidaan todeta että Suomessa EY:n sisäiset valvontajärjestelmät on suunniteltu asianmukaisesti ja ne toimivat tehokkaasti.

Asiakkaiden hyväksyntä ja asiakassuhteiden jatkaminen

EY:n periaatteet

EY:llä on käytössä globaalit asiakkaiden hyväksyntää ja asiakassuhteiden jatkamista koskevat periaatteet. Nämä määrittelevät jäsenyhteisöille periaatteet liittyen uuden asiakkaan tai toimeksiannon hyväksyntään, tai olemassa olevan asiakassuhteen tai toimeksiannon jatkamiseen. Käytännön tavoitteemme ovat seuraavat:

- Tehokkaan riskiarviointi- ja päätöksentekoprosessin luominen asiakkaiden/toimeksiantojen hyväksyntää tai jatkamista varten
- Riippumattomuusvaatimusten täyttäminen
- Mahdollisten eturistiriitojen havaitseminen ja asianmukainen käsittely
- Liiallisia riskejä aiheuttavien asiakkaiden tai toimeksiantojen havaitseminen ja kieltäytyminen niiden hyväksymisestä
- Asianmukaisen konsultaatiokäytännön varmentaminen erityistä tilintarkastusriskiä sisältävissä tilanteissa
- Lainsäädännön, säännösten ja ammatillisten vaatimusten noudattaminen

Globaali eturistiriitasäännöstö määrittelee globaalit standardit potentiaalisten eturistiriitojen tunnistamiselle, luokittelulle ja käsittelylle. Säännöstö määrittelee myös, kuinka potentiaaliset tapaukset hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti ja nopeasti kulloinkin soveltuvilla varotoimenpiteillä. Varotoimenpiteitä ovat esimerkiksi asiakkaiden suostumusten hankkiminen sille, että EYG-jäsenyhtiö palvelee samanaikaisesti kahta asiakasta, joilla on vastakkainen intressi, tai toimeksiannosta luopuminen konfliktin välttämiseksi.

EY:n globaali eturistiriitasäännöstö ja siihen liittyvät ohjeistukset päivitettiin alkuvuodesta 2015. Päivityksissä huomioitiin toimeksiantojen ja asiakassuhteiden monimutkaistuminen sekä tarve vastata asiakkaidemme kyselyihin nopeasti mutta huolellisesti. Päivitetty sisältö vastaa viimeisimpien International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) -standardien vaatimuksia.

Periaatteiden toteuttaminen

Process for Acceptance of Clients and Engagements (PACE) -järjestelmä on uusi intranet-pohjainen järjestelmä asiakkaiden ja toimeksiantojen hyväksymiseen sekä jatkuvuustoimien arvioinnin tehokkaaseen koordinointiin niin globaalien liiketoimintojen kuin jäsenyhtiöiden omien käytäntöjen mukaisesti. PACE johdattaa käyttäjän hyväksynnän ja jatkuvuuden edellytysten läpi ja luo yhteydet tarvittaviin tietolähteisiin liiketoiminnan mahdollisuuksien ja niihin liittyvien riskien arvioimista varten.

Asiakkaan hyväksyntäprosessiin sisältyy asiakkaan huolellinen riskianalyysi sekä useita due diligence -toimenpiteitä. Ennen uuden toimeksiannon tai asiakkaan hyväksymistä arvioimme, voimmeko varata riittävästi resursseja laadukkaana palvelun tuottamiseksi. Hyväksyntäprosessi on yksityiskohtainen, eikä uutta tilintarkastustoimeksiantoa oteta vastaan ilman PPD:n hyväksyntää.

Vuosittaisessa asiakkuuden jatkuvuusarvioissa arvioimme EY Suomen palvelusuoritusta ja kykyä jatkaa laadukasta palvelua sekä tietoja asiakkaan kokemuksista toimintaamme liittyen. Kustakin tilintarkastuksesta vastuussa oleva tilintarkastaja arvioi vuosittain asiakassuhdetta ja sen jatkamisen tarkoituksenmukaisuutta yhdessä tilintarkastustoiminnan johdon kanssa.

Arvioinnin tuloksena jotkut tilintarkastustoimeksiannot voidaan todeta siten haastaviksi, että niihin kohdistetaan ylimääräisiä valvontatoimia tilintarkastuksen aikana. Joissakin tapauksissa tilintarkastuksen asiakkuutta ei jatketa. PPD on mukana asiakkaan hyväksyntäprosessissa, ja hänen on oltava samaa mieltä jatkuvuuspäätöksissä. Sekä asiakkaan hyväksynnässä että asiakkuuden jatkamisessa pyritään sulkemaan pois mahdollisuus, että asiakkaan johto voisi painostaa tilintarkastusryhmää hyväksymään puutteellisen kirjanpidon tai raportoinnin tilintarkastuksen laadun heikentämiseksi. Johdon rehellisyyteen liittyvät arvoinnit ja päätelmät ovat niinkin tärkeä osa hyväksynnän ja jatkuvuuden päätöksiä.

Tilintarkastusten suorittaminen

Osana Vision 2020+:aa EY investoi merkittävästi tilintarkastusmetodologian ja työkalujen kehittämiseen taatakseen markkinoiden korkealaatuisimmat tilintarkastuspalvelut. Nämä investoinnit tukevat tavoitettamme olla alamme johtava tilintarkastusyhteisö vuoteen 2020 mennessä ja heijastaa sitoutumistamme rakentaa luottamusta pääomamarkkinoiden ja talouden toimintaan kaikkialla maailmassa.

Tilintarkastusmetodologia

EY GAM muodostaa viitekehysten korkealuokkaisille tilintarkastuspalveluille yhtenäistämällä tilintarkastustehtävien prosesseja, arviointeja ja tilintarkastustoimenpiteitä. EY GAM:in kulmakiviä ovat riskien arviointi, niiden uudelleentarkastelu ja tarvittaessa suunnitelmien muuttaminen tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittäminen tehtyjen riskiarvioiden perusteella on olennainen osa tilintarkastusmetodologiaa. Metodologia korostaa asianmukaisen ammatillisen harkinnan ja skeptisyyden merkitystä tilintarkastustoimissa. EY GAM perustuu ISA-standardeihin (International Standards on Auditing), ja sitä on laajennettu Suomessa paikallisten säännösvaatimusten mukaiseksi.

Teknologiaa hyödyntäen tilintarkastajamme valitsevat tilintarkastusmetodologiasta sellaisen lähestymistavan, joka vastaa tarkastettavaa yhteisöä. Esimerkiksi pörssiyhtiölle ja pienelle ja keskisuurelle yhtiölle sovelletaan eri lähestymistapoja. Tilintarkastusmetodologiaa kehitetään säännöllisin väliajoin uusien standardien, esiin tulevien tilintarkastusongelmien, kokemusten ja ulkoisten ja

sisäisten laaduntarkastustulosten perusteella. Päivitimme EY GAMin vuonna 2016 vastaamaan uusia ISA-standardeja tilintarkastajan raportointiin, tilintarkastuskertomukseen ja tilinpäätökseen sisällytettäviin tietoihin liittyvän sääntelyn osalta. Lisäsimme EY GAM:iin myös ohjeita liittyen tilintarkastustiimien yleisiin kysymyksiin ja seikkoihin, jotka ovat nousseet esiin laaduntarkastusten yhteydessä.

Lisäksi seuraamme jatkuvasti sekä nykyistä että tulevaa kehitystä ja annamme ajantasaisia tarkastussuunnittelu- ja muita ohjeita. Nämä ohjeet korostavat tarkastuksissa esiin nousseita aihealueita sekä tilintarkastuksen valvontaviranomaisten (the International Forum of Independent Audit Regulators "IFIAR") tärkeinä pitämiä teemoja, kuten ammatillinen harkinta ja skeptisyys, konsernitilintarkastukset, tuloutusperiaatteet ja toimeksiantokohtaiset laadunvalvontatarkastukset.

EY GAM edellyttää eettisten vaatimusten mukaista toimintaa kuten riippumattomuutta tilintarkastusasiakkaista.

Teknologia

Tilintarkastusryhmämme käyttävät useita teknisiä apuvälineitä suorittaessaan ja dokumentoidessaan EY GAM:in mukaista tarkastustyötä. Tilikauden 2015 loppupuolella lanseerasimme EY Canvasin, globaalin tilintarkastustyökalumme, joka mahdollistaa korkealuokkaisten tilintarkastuspalveluiden tarjoamisen. Sen käyttöönotto tapahtui asteittain ja otettiin käyttöön kaikissa EYG jäsenyhtiöissä tilikauden 2017 kuluessa. EY Canvasin verkkopohjainen työympäristö on rakennettu käyttäen nykyaikaisinta tekniikkaa edustavaa HTML5-tekniikkaa. Se mahdollistaa tehostetun tietoturvan tason ja ketterän alati muuttuvien sääntelyn ja tilintarkastusympäristön vaatimuksiin vastaamisen.

Profiilikysymyksiä hyödyntäen EY Canvas tuo tilintarkastustoimeksiantoihin automaattisesti relevanttia tietoa liittyen yhteisön toimialaan ja listautumisvaatimuksiin. Tuotettu data auttaa meitä laatimaan räätälöityjä tilintarkastussuunnitelmia ja tarjoaa työkalun niiden ajan tasalla pitämiseen. EY Canvas kokoaa lisäksi yhteen tärkeät tilintarkastusohjeet ja -tulokset, ammatilliset standardit ja dokumentaatiomallit.

EY Canvas on rakennettu selkeälle käyttöliittymälle, joka mahdollistaa riskien havainnollistamisen visuaalisin keinoin. Hahmotamme tällä tavoin paremmin riskien vaikutukset tarkastuksen toteuttamiseen ja palvelujen tuottamiseen toimintamme keskeisillä alueilla. Se mahdollistaa myös viestinnän konsernin tilintarkastusta suorittavien tiimien välillä. Konsernitarkastuksen tiimit voivat Canvasin kautta välittää toisilleen ohjeita ja tiedottaa konsernitason riskeistä, jolloin kustakin tarkastuksesta vastaava tiimi voi suunnitella ja valvoa konserniin tarkastusta paremmin. Edellinen tarkastustyökalu GAMx poistuu käytöstä tilikauden 2018 kuluessa.

EY Canvas sisältää myös asiakasportaalin, joka julkaistiin huhtikuussa 2017 tukemaan tiimejä asiakaskommunikaatiossa ja virtaviivaistamaan asiakaspyyntöjä. EY Canvasin yhdistetty

mobiiliapplikaatio julkaistiin tilikauden 2017 aikana avustamaan työntekijöitämme tilintarkastustoimeksiannoissa, kuten seuraamaan tilintarkastuksen kulkua, tallentamaan tilintarkastusaineistoa tietoturvallisesti sekä edistämään havaintojen tekemistä.

Tilintarkastusryhmät käyttävät tilintarkastuksen eri vaiheissa muita ohjelmistosovelluksia, lomakkeita ja malleja, jotka auttavat päätöksenteossa ja dokumentoinnissa sekä tietojen hankinnassa ja analysoinnissa.

EY Helix on data-analytiikkatyökalumme tilintarkastuksissa. Analytiikka muokkaa tilintarkastusta voimakkaasti. Sen avulla voidaan analysoida isompia tilintarkastukselle merkityksellisiä tietomassoja, tunnistaa datasta malleja ja trendejä sekä kohdentamaan tilintarkastustyötä. Analytiikka mahdollistaa myös tilitapahtumien sekä riskialueiden syvällisempien näkökulmien, näkemysten ja ymmärryksen tuottamisen.

Olemme kehittäneet analytiikkaa, joka kattaa asiakkaamme koko liiketoimintamallin. Hyödyntämällä analytiikkaa toimeksiannoissamme tiimit voivat tehostaa tarkastuskohteiden riskikartoituksia. Analytiikka auttaa meitä myös kysymään parempia kysymyksiä tarkastushavainnoista ja arvioimaan niiden lopputulemia.

Tilintarkastustiimien kokoaminen

EY Suomen käytännöt edellyttävät, että tilintarkastusyksikön johto, johon kuuluvat tilintarkastustoiminnan johtaja ja Professional Practice Director (PPD), tarkistaa tilintarkastajien nimitykset vuosittain ja varmistaa, että listayhtiöiden tilintarkastuksia johtavilla asiantuntijoilla on riittävä pätevyys – eli tiedot, taidot ja kyky – velvollisuuksistaan suoriutumiseen, ja että tilintarkastajien rotaatiota koskevat vaatimukset täyttyvät.

Asiantuntijat asetetaan tilintarkastusryhmiin tilintarkastusyksikön johdon ohjauksessa. Määrittäessä työntekijöitä tilintarkastusryhmiin otetaan huomioon muun muassa seuraavat tekijät: toimeksiannon laajuus ja monimutkaisuus, alan erityisosaaminen ja kokemus, työn ajoitus, jatkuvuus ja mahdollisuus kouluttautumiseen työssä. Monimutkaisimmissa toimeksiannoissa arvioidaan tarvitaanko tilintarkastusryhmään erikois- tai lisäosaamista.

Monissa tilanteissa toimistomme sisäiset asiantuntijat nimetään avustamaan tilintarkastusryhmää tilintarkastustoimenpiteissä ja tarvittavan aineiston hankinnassa. Näitä asiantuntijoita käytetään tilanteissa, jotka edellyttävät erityisiä taitoja tai tietoja esimerkiksi tietojärjestelmistä, omaisuuden arvostuksesta ja aktuaarianalyseista.

Tarkastusten ohjaus ja konsultaatiot

Tilintarkastustyön aikana suoritettava laadunvalvonta

EY:n toimintaohjeet kuvaavat kokeneiden asiantuntijoidemme oikea-aikaista ja suoraa osallistumista sekä erilaisia laadunvalvontatoimenpiteitä, joita suoritetaan toimeksiannon aikana. Tilintarkastusryhmän esimiehet läpikäyvät tilintarkastuksen dokumentoinnin oikeellisuuden ja täydellisyyden yksityiskohtaisesti. Tarkastusryhmän partnerit suorittavat työpapereiden toisen tason tarkastuksen varmentaa tilintarkastuksen sekä siihen liittyvän kirjanpidon ja tilinpäätöksen esittämisen asianmukaisuuden. Veroasiantuntija tarkastaa tarvittaessa merkittävät verotukseen liittyvät työpaperit. Listayhtiöiden ja tiettyjen muiden yhtiöiden osalta toimeksiantokohtaisen laadunvalvontatarkastuksen suorittaja (kuvattu alla) käy läpi tärkeät kirjanpidon, talousraportoinnin ja tilintarkastuksen osa-alueet sekä yritysasiakkaan tilinpäätöstiedot ja tilintarkastuskertomuksemme.

Tarkastustyön läpikäynnin luonne, ajoitus ja laajuus määräytyvät usean tekijän mukaan. Näitä ovat mm.:

- Aihepiirin riskialttius, olennaisuus, subjektiivisuus ja monimutkaisuus
- Tilintarkastusryhmän jäsenten taidot ja kokemus
- Vastuullisen tarkastajan työpanos
- Käytetyn konsultoinnin laajuus

Toimintaohjeissa kuvataan tilintarkastusryhmän kunkin jäsenen roolit ja vastualueet tilintarkastuksen johtamisessa, toteuttamisessa sekä valvonnassa, kuin myös vaatimukset, jotka koskevat suoritettua tarkastusta ja johtopäätösten dokumentointia.

Konsultaatiovaatimukset

Konsultaatiokäytäntömme perustuu yhteistyökulttuuriin, jossa tilintarkastuksen asiantuntijoita rohkaistaan jakamaan näkemyksiään monimutkaisissa kirjanpitoon, tilintarkastukseen sekä raportointiin liittyvissä aiheissa. Konsultaatiovaatimukset ja niihin liittyvät käytännöt on suunniteltu huomioimaan oikeat resurssit, jotta tilintarkastusryhmät voivat tehdä asianmukaiset johtopäätökset.

Konsultaatio on osa päätöksentekoprosessia, ei pelkästään neuvoa-antava prosessi.

Monimutkaisia ja arkaluontoisia asioita varten meillä on muodollinen konsultaatioprosessi, ja edellyttämme henkilöstömme konsultoivan tilintarkastusryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita, joilla on enemmän kokemusta tai erityistietoa esimerkiksi tilintarkastuksen teknisissä tai riippumattomuuskysymyksissä. Riippumattomuuden ja ammatillisen objektiivisuuden varmistamiseksi sellaiset asiantuntijat, jotka ovat toimineet kyseisessä asiakkuudessa, eivät osallistu asiakasta koskevaan konsultaatioon.

Toimintaohjeemme vaativat myös kaiken konsultaation dokumentointia. Tähän sisältyy vaatimus siitä, että

dokumentoinnille on saatava kirjallinen hyväksyntä konsultoidulta henkilöltä osoittamaan, että he ovat ymmärtäneet asian ja sen ratkaisun.

Toimeksiantokohtainen laadunvalvonta

Kaikkien listayhtiöiden ja muiden sellaisten yhtiöiden, joihin koetaan kohdistuvan korkeampi riski, tilintarkastuksissa suoritetaan ammatillisten standardien mukaista toimeksiantokohtaista laadunvalvontaa jo tarkastustyön aikana. Laadunvalvontatarkastajat ovat kokeneita asiantuntijoita, joilla on erityisaihealueiden tuntemus, ja jotka ovat riippumattomia tarkastusryhmästä ja pystyvät arvioimaan objektiivisesti merkityksellisiä laskenta-, tilintarkastus- ja raportointiasioita.

Laadunvalvontatarkastuksen suorittajan vastuita ei voi missään olosuhteissa siirtää toiselle henkilölle. Toimeksiantokohtainen laadunvalvontatarkastus koskee koko tilintarkastussykliä sisältäen tilintarkastuksen suunnittelun, riskiarvion, tarkastusstrategian sekä toteutuksen. Tarkastajan roolia koskevat toimintaohjeet ja menettelytavat sisältävät ohjeistusta toimenpiteiden luonteesta, ajoituksesta ja laajuudesta sekä niiden läpiviennin todentamiseksi vaaditusta dokumentaatiosta. PPD hyväksyy kaikkien listayhtiöiden toimeksiantokohtaiset laadunvalvontatarkastusten suorittajat. Sama pätee myös muihin sellaisiin yhtiöihin, joihin koetaan kohdistuvan korkeampi riski.

Näkemyserojen ratkaisuprosessi tilintarkastusryhmissä

EY:n yrityskulttuuri korostaa yhteistyön merkitystä ja kannustamme työntekijöitä ilman seuraamusten pelkoa kertomaan ilmenevistä ammatillisista näkemyseroista, tai jos heistä tuntuu epämuikavalta käsitellä johonkin toimeksiantoon liittyvää asiaa. Toimintaohjeet ja toimenpiteet on suunniteltu tukemaan tilintarkastusryhmän jäseniä edellyttämällä, että he ilmoittavat oleellisista näkemyseroista ja erimielisyyksistä kirjanpitoon, tilintarkastukseen tai raportointiin liittyen.

Nämä käytännöt omaksutaan heti EY:lle tultaessa ja niitä vahvistetaan työuran edetessä, jotta työntekijät omaksuvat sekä vastuun että valtuudet saada omat näkemyksensä kuulluiksi ja myös kuulla muiden näkemyksiä.

Tilintarkastuksen aikana esille tulevat ammatilliset mielipide-erot ratkaistaan yleensä tilintarkastusryhmän tasolla. Jos keskusteluun osallistuva henkilö on kuitenkin tyytymätön päätökseen, asia annetaan ylempään tason käsiteltäväksi kunnes asiassa on saavutettu yksimielisyys tai ratkaisu. Siihen asti keskustelun osapuolet eivät vetäydy, väisty tai muulla tavalla jättäydy pois prosessista.

Jos lisäksi toimeksiantokohtainen laaduntarkastaja antaa suosituksia, joita vastuullinen tarkastaja ei hyväksy eikä asiaa ratkaista laaduntarkastajaa tyydyttävällä tavalla, ei tilintarkastuskertomusta anneta ennen kuin asia on ratkaistu. EY:n toimintaperiaatteisiin kuuluu dokumentoida vastakkaiset näkemykset ja niiden ratkaisut.

Vastuullisten tilintarkastajien toimikausi

Pakollinen vastuullisten tilintarkastajien rotaatio on yksi niistä keinoista, joilla EY edistää tilintarkastajien riippumattomuutta. EY Suomi noudattaa Suomen tilintarkastuslain, IESBA:n (International Ethics Standards Board for Accountants) ja Yhdysvaltain arvopaperikomission (SEC) tilintarkastajien toimikautta koskevia vaatimuksia. Tuemme päävastuullisten tilintarkastajien rajattua toimikautta myös Suomessa, koska sen avulla saadaan tuoreita näkökantoja ja edistetään riippumattomuutta yrityksen johdosta säilyttäen samalla asiantuntemus ja liiketoiminnan ymmärtäminen.

Yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisöissä, joissa vastuullisen tilintarkastajan toimikautta eivät määrää paikalliset riippumattomuusvaatimukset tai joissa vaatimukset ovat IESBA:n vaatimuksia lievemmat, EY:n globaali riippumattomuuskäytäntö edellyttää vastuullisen tilintarkastajan ja laadunvalvontatarkastajan vaihtoa seitsemän vuoden välein. Uuden yleisen edun kannalta merkittävän tilintarkastusasiakkaan (kuten äskettäin listautunut yritys) osalta toimeksiannosta vastaava ja laadunvalvontatarkastaja voivat pysyä samoina lisäksi kaksi lisävuotta ennen rotaatiota, mikäli he ovat toimineet tehtävässään kuusi vuotta tai enemmän ennen noteerausta. Rotaation jälkeen henkilö ei voi jatkaa toimeksiannosta vastaavan tai riippumattoman laadunvalvontatarkastajan roolissa ainakaan kahteen vuoteen.

Yhtiömme käyttää järjestelmää, jonka avulla seuraamme tilintarkastajien toimikausia. Näin voimme valvoa toimikautta koskevia vaatimuksia tehokkaasti. Olemme myös ottaneet käyttöön tilintarkastajien rotaation suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin, johon liittyy tarvittaessa Professional Practice- ja Independence -johtajien konsultointia ja hyväksyntöjä.

Tilintarkastuksen laaduntarkastus

Globaali tilintarkastuksen laaduntarkastusohjelma toimii kulmakivenä EY:n tilintarkastuksen laadun valvonnassa. Suomessa EY noudattaa Global AQR (Audit Quality Review) laadunvalvontaohjelmaa, raportoi tuloksista ja laatii tulosten perusteella laadunparannussuunnitelmia. Global AQR -ohjelman ensisijainen tavoite on arvioida, ovatko esimerkiksi EY:n Suomessa käyttämät laaduntarkastuksen järjestelmät asianmukaisesti suunniteltu ja noudatetaanko niitä tilintarkastustoimeksiantojen suorituksessa. Näin saadaan riittävä varmuus siitä, että asianmukaisia käytäntöjä, menetelmiä, alan standardeja ja lainsäädännön vaatimuksia noudatetaan. Globaali AQR-ohjelma on ISQC1 -laadunvarmistusstandardin mukainen ja sitä on tarvittaessa täydennetty täyttämään suomalaiset lainsäädännön vaatimukset. AQR-ohjelma auttaa lisäksi EY:n jatkuvia pyrkimyksiä löytää alueita, joilla voimme kehittää toimintaamme tai parantaa käytäntöjämme ja menettelytapojamme.

Global AQR -ohjelma toteutetaan vuosittain ja sitä koordinoivat ja valvovat globaali PPD-verkosto tilintarkastuspalveluiden johdon valvonnassa.

Laaduntarkastuksen kohteena olevat toimeksiannot valitaan riskipohjaisen arvioinnin mukaan, jossa etusijalla ovat suuret, monimutkaiset tai yleisen edun kannalta merkittävät tilintarkastusasiakkaat. Global AQR -ohjelma sisältää yksityiskohtaiset, riskeihin keskittyvät aineistotarkastukset, jotka muodostavat laajan otoksen listayhtiöiden ja muiden yhtiöiden tilintarkastuksista. Näistä tarkistetaan, kuinka hyvin toimintaohjeita ja menetelmiä, EY GAM -vaatimuksia sekä soveltuvia alan standardeja ja lainsäädännön vaatimuksia noudatetaan. Ammatillisten standardien sekä sisäisten ohjeiden ja menetelmien noudattamista arvioidaan myös otoksella muista tilintarkastusasiakkaalle suoritetuista palveluista. Lisäksi tehdään toimistotason tarkistuksia sen arvioimiseksi, miten hyvin ISQC 1 -laadunvarmistusstandardin vaatimuksia ja menetelmiä noudatetaan. Global AQR -ohjelma täydentää ulkoisia valvontatoimenpiteitä kuten valvontaviranomaisten tarkastuksia.

AQR:n tarkastajina ja ryhmänjohtajina toimivat KHT-tilintarkastajat ja asiantuntijat valitaan ammattitaidon ja toimialaosaamisen perusteella. Ryhmänjohtajat ja tarkastajat työskentelevät Global AQR -ohjelmassa usein monia vuosia, joten heillä on hyvät taidot ohjelman toteuttamisessa. Ryhmänjohtajat ja tarkastajat tekevät tarkistuksia myös oman toimipaikkansa ulkopuolella ja ovat riippumattomia laaduntarkastuksen kohteena olevista toimeksiannoista ja niiden tilintarkastusryhmistä.

Global AQR -ohjelman ja ulkoisten toimistotason tarkastusten tulokset arvioidaan ja välitetään asianosaisille tiedoksi. Laadunparannustoimista tehdään suunnitelma, joka sisältää tiedot toimenpiteistä, vastuhenkilöistä, aikatauluista ja varmistuksen toimenpiteiden suorittamisesta. Tilintarkastuspalvelujen johto ja PPD määrittävät Risk Management -toiminnon tuella toimenpiteet, joilla ratkaistaan Global AQR -ohjelmassa ja valvontaviranomaisen tarkastuksissa havaitut tilintarkastuksen laatuongelmat. PPD ja tilintarkastuspalveluiden johto valvovat toimenpiteitä. Nämä ohjelmat antavat tärkeää palautetta ja tukevat pyrkimystämme jatkuvaan laadun parantamiseen.

Ulkoinen laadunvarmistus

EY:n tilintarkastusyhteisö ja sen tilintarkastajat jotka toimivat päävastuullisina tilintarkastajina yleisen edun kannalta merkittävässä yhteisössä tarkastetaan joka kolmas vuosi, muut hyväksytyt tilintarkastajat kuuden vuoden sykleissä.

Viimeisin laaduntarkastus suoritettiin vuonna 2016. Raportti tarkastuksesta julkaistiin 21.6.2017.

Arvostamme PRH:n laadunvalvontatyötä ja arvioimme valvonnassa esille nousseita aiheita huolellisesti tunnistaaksemme alueet, joissa voimme kehittää tilintarkastuksen laatua. Yhdessä oman AQR-prosessimme kanssa ulkoiset laaduntarkastukset auttavat meitä kehittämään korkealaatuisia tilintarkastuksia ja niihin liittyviä prosesseja sijoittajien ja muiden sidosryhmien hyödyksi. Lisätietoja PRH:n toiminnasta saa PRH:n

kotisivulta:

<https://www.prh.fi/fi/tilintarkastusvalvonta.html>.

Lakiin perustuvien vaatimusten noudattaminen

EY Global Code of Conduct sisältää selkeät standardit ja toimintatavat, joita noudatamme työssämme ja liiketoiminnassamme. EY Suomi noudattaa lakeja ja määräyksiä, ja EY:n arvot ovat osoitus sitoutumisestamme toimimaan oikein. Sitoutumistamme tukevat useat toimintaohjeet ja -mallit läpikäydään alla olevissa kappaleissa:

Lahjonnan torjuminen

EY Global Anti-bribery Policy antaa henkilöstöllemme ohjeita tiettyjen epäeettisten ja laittomien toimien varalle. Se korostaa henkilöstömme velvollisuutta noudattaa lahjontaa koskevia lakeja ja antaa selkeän määritelmän siitä, mikä on lahjontaa. Se myös määrittelee raportointivastuun tilanteessa, jossa lahjontaa on havaittu. Lahjonnan ja korruption merkityksen kasvaessa globaalisti olemme lisänneet lahjonnanvastaisia toimenpiteitä läpi EY:n.

Sisäpiirisäädökset

EY Global Insider Trading Policyn mukaisesti henkilöstömme ei saa tehdä arvopaperikauppoja, jos heillä on sisäpiiritietoa. Se myös määrittelee yksityiskohtaisesti, mitä sisäpiiritieto on ja kertoo, mistä työntekijämme voivat saada lisätietoa velvollisuuksistaan.

Kauppapakotteet

On tärkeää, että olla tietoinen jatkuvassa muutoksessa olevista kansainvälisistä kauppapakotteista. EY valvoo eri maantieteellisillä alueilla määrättäviä pakotteita ja ohjeistaa henkilöstöä niiden vaikutuksista.

Tietosuoja

EY Global Personal Data Privacy Policy määrittelee henkilökohtaisten tietojen käyttö- ja suojausperiaatteet. Tämä koskee nykyisiä, entisiä ja tulevia työntekijöitä, asiakkaita, toimittajia ja liikekumppaneita. Käytäntö on pohjana kaikkien EY:n Suomessa käyttämien henkilökohtaisten tietojen yksityisyyden suojaamisessa.

Asiakirjojen säilytys

EY Suomella on selkeä asiakirjojen säilytysohje, joka koskee kaikkia toimeksiantoja ja työntekijöitämme. Kaikki tilintarkastajan työpaperit ja vastaavat dokumentit on säilytettävä siltä varalta, että esille tulisi mahdollinen tai odotettavissa oleva vaatimus, riita-asia, tutkimus, haaste tai muu viranomaistoimi, johon sisältyy yhtiömme tai tyhömme liittyvä asiakas. Ohjeessa mainitaan myös Suomen lainsäädännön vaatimukset, joita sovelletaan työn kannalta merkityksellisten asiakirjojen luomiseen ja säilyttämiseen.



Riippumattomuuskäytännöt

EY Global Independence policie -käytännöt vaativat EY Suomea ja sen asiantuntijoita noudattamaan yksittäisten toimeksiantojen erityisiä riippumattomuusvaatimuksia, joita ovat esimerkiksi kansainvälisen tilintarkastajien yhteistyöjärjestön IFAC/IESBA:n (International Ethics Standards Board for Accountants) eettiset säännöt ja standardit sekä tilintarkastuslaki.

Näemme ja arvioimme riippumattomuuden useasta eri näkökulmasta, mukaan lukien yhtiömme ja työntekijöittemme taloudelliset suhteet, työsuhteet, liikesuhteet, tilintarkastusasiakkaillemme tarjoamamme muut palvelut, vastuullisten tilintarkastajien rotaatio, palkkiot ja tarkastusvaliokunnan esihyväksyntä tarvittaessa sekä työntekijöiden ja partnereiden palkitseminen

Ammatillisten riippumattomuusvaatimusten noudattamatta jättäminen vaikuttaa henkilön palkitsemiseen ja ylenemismahdollisuuksiin, ja voi johtaa myös muihin kurinpidollisiin toimiin, kuten erottamiseen EY Suomesta.

EY Suomella on käytössään globaaleja sovelluksia, työkaluja ja prosesseja, jotka tukevat meitä, asiantuntijoitamme ja muita työntekijöitä riippumattomuuskäytäntöjen noudattamisessa.

Globaalit riippumattomuusperiaatteet

EY:n globaalit riippumattomuusperiaatteet (EYG Independence Policy) sisältävät jäsenyhtiöiden, tilintarkastajien ja muiden työntekijöiden riippumattomuusvaatimukset. Nämä periaatteet perustuvat IESBA:n eettisyysohjeeseen, ja niiden osalta sovelletaan maakohtaisesti ankarampia vaatimuksia, jos paikallinen viranomainen on niin määritellyt. Globaalit riippumattomuusperiaatteet ja -käytännöt sisältävät riippumattomuussääntöjen soveltamista tukevia lisäohjeita.

Globaalit riippumattomuusperiaatteet ja -käytännöt ovat helposti käytettävissä EY:n intranetissä.

Globaali riippumattomuusjärjestelmä (GIS)

GIS on intranetissä toimiva työkalu, jonka avulla tilintarkastajat ja muut työntekijät voivat tarkistaa ne listatut yhtiöt, joiden suhteen riippumattomuutta edellytetään, sekä kutakin koskevat riippumattomuusrajoitukset. Useimmiten kyse on listatuista tilintarkastusasiakkaista ja niiden tytäryhtiöistä, mutta kyse voi olla myös tilintarkastusyksikkömme muuntotyypisistä asiakkaista. Työkalu sisältää listatun tilintarkastusasiakkaan konsernirakenteen tiedot, joita asiakasta palvelevat toimeksiantotiimit päivittävät kausittain. Asiakkaan tietoihin sisältyy huomautuksia, jotka osoittavat kuhunkin yrityskokonaisuuteen liittyvät riippumattomuussäännöt, mikä auttaa asiantuntijoitamme määrittämään, mitä palveluita asiakkaalle voidaan tarjota.

Global Monitoring System (GMS)

GMS on toinen tärkeä globaali työkalu, jonka avulla tilintarkastajamme voivat tarkistaa, mitkä arvopaperit ja muut taloudelliset suhteet ovat heiltä riippumattomuussyistä kiellettyjä. Kaikkien työntekijöiden partnereista managereihin tulee ilmoittaa kaikki omat ja lähiomaistensa arvopaperiomistukset GMS-työkaluun. Jos henkilö ilmoittaa järjestelmään kielletyn arvopaperiomistuksen tai jos arvopaperiomistuksesta tulee kielletty, häntä informoidaan asiasta ja vaaditaan luopumaan omistuksesta pikimmiten. Tunnistetut poikkeukset raportoidaan Global Independence Incident Reporting System (GIIRS) -järjestelmään rikkomustapauksista.

Järjestelmää käytetään vuosittaisen ja neljännesvuosittaisen vahvistuksen antamiseen siitä, että henkilö on noudattanut alla mainittuja EY:n riippumattomuusperiaatteita.

Riippumattomuuden noudattaminen

EY:llä on käytössään lukuisia menettelytapoja ja ohjelmia, joiden avulla voidaan valvoa EY:n tilintarkastajien ja jäsenyhtiöiden riippumattomuuden noudattamista. Näihin lukeutuvat seuraavat toiminnot, ohjelmat ja prosessit:

Riippumattomuuden vahvistaminen
Vuosittain EY Suomi vahvistaa, että se toimii globaalien riippumattomuusohjeistuksen ja -vaatimusten mukaan ja raportoi mahdollisista poikkeuksista.

Kaikkien EY:n asiantuntijoiden tulee vähintään vuosittain vahvistaa toimivansa riippumattomuussäännösten mukaisesti. Partnereilta vahvistus vaaditaan neljännesvuosittain.

Global independence compliance reviews

EY tekee sisäisiä valvontakäyntejä jäsenyhtiöissä arvioidakseen riippumattomuuteen liittyvien asioiden noudattamista. Näitä ovat esimerkiksi muiden kuin tilintarkastuspalveluiden tarjoaminen, liikesuhteet tilintarkastusasiakkaisiin sekä taloudelliset suhteet.

Työntekijäkohtaiset riippumattomuustestit

Lisäksi EY:n globaali Independence Team hallinnoi vuosittain prosessia, jolla testataan henkilökohtaisen vahvistuksen yhdenmukaisuutta GMS-järjestelmään raportoitujen tietojen kanssa. Vuonna 2017 testasimme 19 partnerin ja muuhun henkilöstöön kuuluvan ey:läisen riippumattomuuden.

Non-audit services

Mikäli asiakkaalle tuotetaan tilintarkastuksen aikana muita palveluita, varmistetaan ammatillisten vaatimusten noudattaminen eri tavoin, mm. PACE (ks. sivu 11)- ja Service Offering Reference Tool (SORT) -työkalujen (ks. oikealla) avulla, koulutuksella ja edellytetyjen menettelytapojen avulla tilintarkastuksen ja oman sisäisen selvitysprosessin aikana.

Riippumattomuuskoulutus

EY kehittää ja järjestää sisäisiä riippumattomuuden koulutusohjelmia. Kaikki asiantuntijat ja tietyt muut työntekijät osallistuvat vuosittaiseen riippumattomuuskoulutukseen, jotta voimme varmistaa riippumattomuutemme tilintarkastusasiakkaista.

Tavoite on auttaa henkilöstöämme ymmärtämään vastuunsa ja auttaa heitä, ja EY:tä, välttämään eturistiriitoja ja siten säilyttämään objektiivisuutensa, koskemattomuutensa ja puolueettomuutensa tilintarkastusasiakkaisiin nähden.

Vuosittainen riippumattomuuden koulutusohjelma pitää sisällään riippumattomuusvaatimuksemme ja keskittyy ajankohtaisiin muutoksiin sekä muihin tärkeisiin teemoihin ja aiheisiin. Koulutuksen ajantasaista suorittamista valvotaan tiiviisti.

Vuosittaisen koulutusohjelman lisäksi tarjoamme useita muita riippumattomuuteen liittyviä koulutuksia esimerkiksi uusille työntekijöille, tietyssä uravaiheessa ja osana ydinpalvelualueidemme koulutussuunnitelmia.

Service Offering Reference Tool (SORT)

Arvioimme ja valvomme palveluvalikoimaamme jatkuvasti ja varmistamme näin valikoiman lain ja ammatillisten standardien mukaisuuden. Lisäksi varmistamme, että uusia palvelutuotteita kehitettäessä käytetään asianmukaisia metodologioita, menetelmiä ja prosesseja. Tilanteen niin edellyttäessä lopetamme tai rajoitamme palveluita, joihin voi sisältyä tilintarkastajan riippumattomuuteen liittyviä tai muita riskejä. SORT antaa henkilökunnallemme tietoja EY:n palveluvalikoimasta ja ohjeet siitä, mitä palveluita tilintarkastusasiakkaille ja muille asiakkaille voidaan tarjota. Lisäksi työkalu tarjoaa ohjeita riippumattomuuteen ja muihin riskienhallintaan liittyvissä asioissa.

Business Relationship Evaluation Tool (BRET)

BRET-prosessi auttaa meitä valvomaan liikesuhteiden riippumattomuusvaatimuksia. Työntekijöidemme on useissa tilanteissa arvioitava BRET:ssä potentiaalinen liikesuhde tilintarkastusasiakkaaseen ja saatava siitä hyväksyntä etukäteen.

Tarkastusvaliokunnat ja hyvä hallintotapa

Tiedostamme asiakasyritysten tarkastusvaliokuntien ja vastaavien hallintoelimien tärkeän roolin tilintarkastajan riippumattomuuden valvonnassa. Toimivaltaiset ja riippumattomat tarkastusvaliokunnat toimivat osakkeenomistajien puolesta merkittävässä roolissa suojellessaan riippumattomuutta ja ehkäistessään eturistiriitilanteita. EY on sitoutunut selkeään ja säännölliseen viestintään asiakkaidemme tarkastusvaliokuntien ja muiden hallintoelimien kanssa. EY:n laadunvarmistusohjelma kattaa myös raportointimme tarkastusvaliokunnille ja muille toimielimille samoin kuin tarvittaessa lisäpalveluiden etukäteishyväksyttämisen.



Tilintarkastajien jatkuva koulutus

Ammatillinen kehitys

EY:n urakehitysohjelma EYU tarjoaa henkilöstöllemme mahdollisuuksia uusiin kokemuksiin, koulutukseen ja valmennukseen (coaching) heidän urakehityksensä tueksi.

EYU:n koulutusosio perustuu laajaan ja yhtenäiseen koulutusohjelmaan, joka auttaa henkilöstöä kehittämään teknisiä tietoja ja taitoja sekä henkilökohtaisia johtamistaitoja riippumatta sijaintimaasta. Perustilintarkastuskoulutusta täydentävät ohjelmat, jotka on kehitetty vastaamaan laskenta- ja raportointistandardien sekä riippumattomuus- ja ammatillisten standardien muutokseen sekä tilintarkastusalan ajankohtaisiin kysymyksiin.

Uudistamme tilintarkastuskoulutustamme "The Audit Academy" -opetussuunnitelmaksi. Intensiivinen ohjelma sisältää osallistavia harjoitteita ryhmässä, erilaisia verkkokursseja, perehdytystä tarkastustyökalujen käyttöön sekä kertaustehtäviä jo opitun tueksi. EYG jäsenyhtiöiden tilintarkastajat, jotka tarkastavat kansainvälisten IFRS-standardien mukaisesti tilinpäätöksensä raportoivia yhteisöjä, ovat suorittaneet myös asiaankuuluvat IFRS-koulutukset.

EY Suomi edellyttää tilintarkastajiltaan ammatillista jatkokoulutusta vuosittain vähintään 20 tuntia ja kolmen vuoden ajalla yhteensä vähintään 120 tuntia. Näistä tunneista 40 % (8 tuntia vuodessa ja 48 tuntia kolmen vuoden aikana) on käsiteltävä taloudellisen raportoinnin ja tilintarkastuksen teknisiä aiheita.

Koulutuksen lisäksi valmennus ja työssä saatu kokemus tukevat tilintarkastajien ammatillista kehitystä. Valmennus helpottaa siirtämään osaamisen ja kokemuksen käytäntöön. Kokeneiden tilintarkastajien odotetaan valmentavan ja kehittävän vähemmän kokeneita työntekijöitä jatkuvan oppimisen ympäristön luomiseksi. Henkilöstöämme ohjataan systemaattisesti myös erilaisiin toimeksiantoihin voidaksemme varmistaa että he saavat monipuolista kokemusta osana omaa kehittymistään.

Tietopalvelut ja sisäinen viestintä

Asiakastyössä on tärkeää, että tiimeillä on käytössään ajankohtaista tietoa työnsä tueksi. Olemme investoineet

huomattavasti tieto- ja viestintäverkostoihin, joiden avulla tieto on nopeasti ja laajasti asiantuntijoidemme käytettävissä ja jotka tukevat asiantuntijoidemme yhteistyötä ja tiedon jakamista. Näitä ovat mm:

- EY Atlas, joka sisältää sekä paikalliset että kansainväliset kirjanpito- ja tilintarkastusstandardit sekä ohjeita niiden tulkintaan; korvasi tilikaudella 2017 aiemman Global Accounting & Auditing Information Toolin (GAAIT),
- Julkaisut, kuten *International GAAP*, *IFRS developments* ja mallitilinpäätökset
- *Global Accounting and Auditing News* on viikoittainen sähköinen uutiskirje, joka tarjoaa tietoa kansainvälisistä tilintarkastus- ja riippumattomuuskäytännöistä, lainsäätäjien ja valvojien uudistuksista sekä asiantuntijoidemme kommentteja
- *Practice alert* -tiedotteissa ja webcasteissa käsitellään laajasti kansainvälisiä ja maakohtaisia tilintarkastustoimeen liittyviä aiheita, joiden avulla voimme parantaa käytäntöjämme.

Suoritustason hallinta

Kattava suoritusjohtaminen edellyttää, että työntekijät asettavat tavoitteita, heillä on selkeät odotukset työstään ja he saavat palautetta ja keskustelevat suoritumisestaan. Performance Management and Development Process (PMDP) on suunniteltu auttamaan työntekijöiden kehittymistä ja etenemistä uralla.

PMDP:ssä säännölliset työn suoritusarvioinnit yhdistetään vuosittaiseen itsearviointiin ja vuosiarvioon. Osana vuosiarviota kukin tilintarkastaja pohtii kehittymismahdollisuuksiaan yhdessä ohjaajansa (counselor) kanssa (nimetty kokeneempi tilintarkastaja). Tilintarkastajat ja ohjaajat käyvät läpi palvelualueen osaamiskarttoja, joihin on koottu ne tiedot ja taidot, joita kullakin ammatillisella tasolla on ylläpidettävä ja kehitettävä. Vaadittu tieto- ja taitotaso on määritelty EY Global Strategyn ja arvojemme pohjalta.



Liikevaihto ja palkitseminen

Taloudellinen kehitys

Tässä esitettyihin lukuihin sisältyvät asiakaslaskutus ja muilta EYG:n jäsenyrityksiltä saadut tulot. Liikevaihtoon sisältyvät tuotot sekä tilintarkastusasiakkailta että muilta asiakkailta.

Alla esitetyt tiedot on esitetty Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 537/2014 mukaisesti.

1. Tulot yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen (PIE) ja yhteisöjen, jotka kuuluvat konserniin, jonka emoyritys on yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta
2. Tulot muiden yhteisöjen tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta
3. Tulot sallituista muista kuin tilintarkastuspalveluista yhteisöille, joiden tilintarkastuksen lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö suorittaa
4. Tulot muille yhteisöille suoritetuista muista kuin tilintarkastuspalveluista

Taloudellisia tietoja 30.6.2017 päättyneellä tilikaudella (tuhansissa euroissa)

Palvelu	Liikevaihto	Prosenttiosuus
Tulot PIE -yhteisöjen tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta	14 579	12%
Tulot muiden yhteisöjen tilintarkastuksesta	31 928	27%
Tulot muista kuin tilintarkastuspalveluista tilintarkastusasiakkaille	31 918	27%
Tulot muille yhteisöille suoritetuista muista kuin tilintarkastuspalveluista	40 002	34%
Yhteensä	118 427	100%

Partnereiden palkitseminen

Laatu on liiketoimintastrategiamme keskeinen osa ja avaintekijänä asiantuntijoittemme suoritusjohtamisessa. EY Suomen partnereita ja muita asiantuntijoita arvioidaan ja palkitaan toiminnallisten ja taloudellisten tulosmittareiden avulla, sisältäen erityiset laatuun ja riskien hallintaan liittyvät mittarit.

GPPM (Global Partner Performance Management) on yhdenmukainen arviointiprosessi kaikille EY:n jäsenyhtiöiden partnereille kaikkialla maailmassa. Arviointiprosessi tukee liiketoiminnan globaalia agendaa yhdistämällä suoritukset laajempiin tavoitteisiin ja arvoihin. GPPM on jatkuva vuotuinen prosessi, joka kattaa tavoitteiden asettamisen, henkilökohtaisen kehittämisen suunnittelun, suoritusarvioinnin ja on sidottu partnereiden tunnustuksiin ja palkitsemiseen. Sitä käytetään arviointiprosessin kulmakivenä dokumentoitaessa työntekijöiden tavoitteita ja suorituksia. Partnerin tavoitteiden tulee olla yhdenmukaisia globaalien painopisteiden kanssa. Yksi näistä on laatu.

EY:n säännöt kieltävät tilintarkastuspartnereidemme suoritusten arvioimisen ja palkitsemisen tilintarkastusasiakkaille myytyjen muiden kuin tilintarkastuspalvelujen perusteella. Uskomme tämän osaltaan vahvistavan partnereiden sitoutumista riippumattomaan ja objektiiviseen tilintarkastukseen.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 56/2014 kohdan mukaisesti EY kieltää arvioimasta ja palkitsemasta partnereita ja muita asiantuntijoita, jotka osallistuvat tai jotka voivat vaikuttaa toimeksiantoon, joka perustuu tilintarkastusasiakkaille myytyihin muihin kuin tilintarkastuspalveluihin. Tämä tukee asiantuntijoiden riippumattomuus- ja objektiivisuusvelvoitetta.

Yrityksemme on kehittänyt erityisiä laadun- ja riskinhallinnan suoritusmittareita, joiden avulla arvioidaan seuraavia tekijöitä:

- Teknisen osaamisen tarjoaminen
- EY:n arvojen näkyminen käytöksessä ja asenteessa
- Pätevyyden ja johtajuuden osoittaminen laadun- ja riskienhallinnassa
- Vahvistettujen globaalien toimintaperiaatteiden ja käytäntöjen noudattaminen
- Lakien, säännösten ja ammatillisten velvollisuuksien noudattaminen
- EY-brändin turvaaminen ja vahvistaminen

Partnereiden palkitsemisjärjestelmässä palkkiot vaihtelevat suoritusten mukaan. Suorituksia arvioidaan edellä käsitellyn EY:ssä maailmanlaajuisesti käytössä olevan GPPM-prosessin mukaisesti. Partnereiden suoriutumista mitataan vuosittain taloudellisten ja markkina-asemaan perustuvien mittareiden lisäksi laadun, ainutlaatuisen asiakaspalvelun sekä muun henkilöstön kanssa tehtävän yhteistyön näkökulmista.

Vuonna 2017 olemme myös aloittaneet Leadership Evaluation and Development (LEAD) -toimintamalliin valmistautumisen, joka korvaa aiemman GPPD:n. Malli on käyttöön otettu Asia-Pacific-alueella ja osassa Yhdysvaltoja ennen sen kokonaisvaltaista käyttöönottoa tilikauden 2018 aikana.

Arviointijärjestelmässämme työsuoritusten laatu vaikuttaa merkittävästi partnereiden kokonaisarviointiin.

Eri tehtävien ja roolien erilaisen markkina-arvon huomioimiseksi sekä lahjakkaiden yksilöiden houkuttelemiseksi ja pitämiseksi yhtiössä partnereiden kokonaispalkkion laskennassa huomioidaan myös mm:

- Kokemus
- Rooli ja vastuut
- Henkilön pitkän aikavälin kehittymispotentiaali

Laatustandardien noudattamatta jättämisestä seuraa toimenpiteitä, joita voivat olla taloudelliset seuraamukset, lisäkoulutus, lisävalvonta tai tehtävän vaihto. Toistuva tai erityisen vakava laiminlyönti voivat johtaa henkilön erottamiseen EY Suomesta.



Liite 1

EY Suomen yleisen edun kannalta merkittävät tilintarkastusasiakkaat

EY toimi 30.6.2017 päättyneellä tilikaudella tilintarkastajana seuraaville julkisen kaupankäynnin kohteina olevilla yhteisöille sekä luotto- ja vakuutuslaitoksille:

Afarak Group Oyj
Affecto Oyj
Amer Sports Oyj
Askolan Osuuspankki
Aspo Oyj
Auran Osuuspankki
Avain Säästöpankki
Basware Oyj
Bittium Oyj
Citycon Oyj
Comptel Oyj
Consti Yhtiöt Oyj
CRH Finland Services Oyj
Dovre Group Oyj
Ekenäs Sparbank
Elenia Finance Oyj
Etelä-Karjalan Osuuspankki
Euran Osuuspankki
Exel Composites Oyj
Func Food Group Oyj
Försäkringsaktiebolaget Alandia
Försäkringsaktiebolaget Liv-Alandia
Försäkringsaktiebolaget Pensions-Alandia
Glaston Oyj Abp
Handelsbanken Finans Abp
Helmi Säästöpankki Oy
Honkilahden Osuuspankki
Huhtamäki Oyj
If Vahinkovakuutusyhtiö Oy
Ilkka-yhtymä Oyj
Incap Oyj
Karjalan Osuuspankki
Kemin Seudun Osuuspankki
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö ELO
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva
Keski-suomalainen Oyj
Kesla Oyj

Kiteen Seudun Osuuspankki
Koitin-Pertunmaan Osuuspankki
Konecranes Abp
Korsnäs Andelsbank
Kotipizza Group Oyj
Kotkamills Group Oyj
Kronoby Andelsbank
Kvevlax Sparbank
Köyliön Osuuspankki
Lammin Säästöpankki
Lapin Osuuspankki
Lemin Osuuspankki
Liedon Osuuspankki
Liperin Osuuspankki
Luumäen Osuuspankki
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö
Marttilan Osuuspankki
Metso Oyj
Metsämaan Osuuspankki
Miehikkälän Osuuspankki
Myrskylän Säästöpankki
Nurminen Logistics Oyj
Närpes Sparbank
Oripään Osuuspankki
Osuuspankki Kantrisalo
Oulaisten Osuuspankki
Paattisten Osuuspankki
Parikkalan Osuuspankki
Pedersörenejdens Andelsbank
Piikkiön Osuuspankki
PKC Group Oyj
Plc Uutechnic Group Oyj
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj
Punkalaitumen Osuuspankki
Purmo Andelsbank
Päijät-Hämeen Osuuspankki
Pöytyän Osuuspankki
Rapala VMC Oyj
Robit Oyj
Saga Furs Oyj
Sampo Oyj
Satakunnan Osuuspankki
Savitaipaleen Osuuspankki
SHB Liv Försäkringsaktiebolag
SSH Communications Security Oyj
Suomen Keskinäinen Lääkevahinkovakuutusyhtiö
Suomenniemen Säästöpankki

Suominen Oyj
Suupohjan Osuuspankki, Sydbottens Andelsbank
Sysmän Säästöpankki
Säästöpankki Optia
Taaleri Oyj
Trainers' House Oyj
Tyrnävän Osuuspankki
Vakuutusosakeyhtiö Garantia
Vasa Andelsbank
Ylihärmän Säästöpankki
Yläneen Osuuspankki
Ypäjän Osuuspankki



Liite 2

Seuraavat EYG jäsenyhtiöt ovat 30.6.2017 EU- tai ETA-alueella sijaitsevia tilintarkastusyhteisöjä

Maa	Hyväksytyt tilintarkastajat tai tilintarkastusyhtiöt
Austria	Ernst & Young Wirtschaftspruefungsgesellschaft mbH
Belgium	Ernst & Young Assurance Services BCVBA
	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren B.C.V.B.A
Bulgaria	Ernst & Young Audit OOD
Croatia	Ernst & Young d.o.o.
Cyprus	Ernst & Young Cyprus Limited
Czech Republic	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Denmark	Ernst & Young Godkendt Revisionspartnerselskab
	EY Grønland Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Estonia	Ernst & Young Baltic AS
Finland	Ernst & Young Oy
	Julkispalvelut EY Oy
France	Artois Audit
	Auditex
	Barbier Frinault & Associates
	Conseil Audit & Synthèse
	Ernst & Young Atlantique
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	Picarle et Associates
Germany	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Gibraltar	EY Limited
Greece	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants SA
Hungary	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság

Maa	Hyväksytyt tilintarkastajat tai tilintarkastusyhtiöt
Iceland	Ernst & Young ehf
Ireland	Ernst & Young Chartered Accountants
Italy	Ernst & Young S.p.A
Latvia	SIA Ernst & Young Baltic
Liechtenstein	Ernst & Young AG
Lithuania	UAB Ernst & Young Baltic
Luxembourg	Compagnie de Revision S.A.
	Ernst & Young Luxembourg S.A.
	Ernst & Young S.A.
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Netherlands	Ernst & Young Accountants LLP
Norway	Ernst & Young AS
Poland	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o.
	Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością JZP spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
	Ernst & Young Usługi Finansowe Audyt sp. z o.o.
Portugal	Ernst & Young Audit & Associados - SROC, S.A.
Romania	Ernst & Young Assurance Services S.r.l.
	Ernst & Young Support Services SRL
Slovakia	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Slovenia	Ernst & Young d.o.o.
Spain	ATD Auditores Sector Público, S.L.U
	Ernst & Young, S.L.
Sweden	Ernst & Young AB
United Kingdom	Ernst & Young LLP
	Ernst & Young Europe LLP

Näiden EYG jäsenyhtiöiden kokonaisliikevaihto yhteisöjen tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta oli noin 2,6 miljardia euroa.

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

EY lyhyesti

EY on globaali tilintarkastuksen, verotuksen, liikejuridiikan ja yritysjärjestelyiden asiantuntija ja liikkeenjohdon konsultti. Näkemysemme ja korkealaatuiset palvelumme vahvistavat luottamusta pääomamarkkinoiden ja talouden toimintaan kaikkialla maailmassa. Kasvatamme huippuosaajia, joiden yhteistyöllä lunastamme lupauksemme ja rakennamme parempaa työ- ja liike-elämää sekä toimivampaa maailmaa asiakkaillemme, omalle henkilöstöllemme ja yhteisöille, joissa toimimme.

EY viittaa globaaliin organisaatioomme ja saattaa viitata yhteen tai useampaan Ernst & Young Global Limitedin jäsenyhtiöön, joista kukin on erillinen oikeushenkilö. Ernst & Young Global Limited on Isossa-Britanniassa toimiva company limited by guarantee -yhtiö, joka ei tarjoa palveluita asiakkaille.

© 2017 Ernst & Young Oy
Kaikki oikeudet pidätetään.

BMC Agency
GA 1005072

ED None

Tässä julkaisussa olevat tiedot on tarkoitettu käytettäväksi ainoastaan yleisluonteisena tiedon lähteenä. Mikäli tarvitsette asiantuntijaneuvoja, suosittelemme ottamaan yhteyttä asiantuntijaan, joka voi avustaa yksittäisissä kysymyksissä.

Ernst & Young Oy on Ernst & Young Global Limitedin jäsenyritys, suomalainen osakeyhtiö (2204039-6).

Alvar Aallon katu 5 C, 00100 Helsinki
ey.com/fi